

Referansedata

Fylke: Oppland
Kommune: Nordre Land
Kartblad: 1816 IV
H.o.h.: 210-402moh
Areal: 296 daa

Prosjektilhørighet: Bekkekløfter 2007, Oppland
Inventør: GGA, GHØ
Dato feltreg.: 25/10/2007, 23-08-2007
Vegetasjonsone: Sørboreal
Vegetasjonseksjon: OC-Overgangsseksjon

Sammendrag / Kort beskrivelse

Skolmdalen, Medåa og mellomliggende areal langs Dokka er et mindre bekkekløftsystem som ligger vel 5 km nord for Dokka sentrum i Nordre Land. Det er snakk om to nokså trange kløfter og ei til dels bratt østvendt lisiide ned mot Dokkaelva. Berggrunnen er fattig til middels rik og granskog dominerer. I tillegg er det litt furuskog, samt innslag av lauvtrær, også så vidt edellauvtrær. I begge sidekløftene er det større fossefall og en del bergvegger.

Mye av skogen er i aldersfase og med noe læger, men kontinuiteten i dødt trevirke er trolig svak, og det er heller ikke god forekomst av biologisk gamle trær. Det er også noe eldre optimalfase, både nede ved hovedelva og opp mot vegen oppe i lisiida. For øvrig er det spredte andre inngrep som litt avfall som er dumpet ned fra vegen ned i Skolmdalen, ei kraftlinje som krysser denne dalen, samt rester etter en husmannsplass og en gjengroende landbruksveg nede ved Dokkaelva. Området framstår i dag likevel som ganske lite påvirket av moderne inngrep og med rimelig intakte økosystem.

Vegetasjonen er for det meste middels rik til rik, og innslaget av rike vegetasjonstyper og varmekjære arter er best i Skolmdalen. Noe basekrevende arter er påvist, men dette elementet er ikke godt utviklet. I begge sidekløfter og dels langs hovedelva er det påvist en del fuktighetskrevende arter, men forekomsten av slike er best langs Medåa, der det også er fosserøyksamfunn av lav på grankvister. Samlet sett har det undersøkte området ganske god forekomst av rødlistearter, inkludert flere kravfulle og dels også internasjonalt sjeldne arter (som hvitgul kjuke CR og Scapania glaucocephala DD). For bekkekløftarten fakkeltvebladmose (VU) er dette en av landets rikeste lokaliteter. I tillegg kommer en del andre lav og vedboende sopp, samt huldregras (NT).

I forhold til mangler ved skogvernet i Norge, så vurderes dette området å fange godt opp bekkekløfter. Det er særlig de litt rikere, grandominerte bekkekløftene i lavereliggende deler av Østlandet som området er en representant for. Det er også innslag av andre etterspurte typer, som lågurtskog og høgstaudekog, men disse er dårligere utviklet og mindre godt utviklet. Etter den nye verdiskalaen for bekkekløfter vurderes denne lokaliteten som regionalt til nasjonalt verdifullt for bevaring av biologisk mangfold, tilsvarende tallverdi 4.

Feltarbeid

Området er befart av Geir Gaarder og Geir Høitomt den 23. august 2007. Til sammen var det snakk om halvannen feltdag som ble brukt i området. Vi gikk mer eller mindre i lag hele turen. Vi gikk ned langs Skolma, dels langs bekken og dels på sørsiden av den i øvre del. Etter det store fossefallet tok vi oss ned og helt innunder dette, før vi fortsatte ned til den nedlagte gardsvegen nær utløpet i Dokka. Deretter fulgte vi Dokka ned til utløpet av Medåa. Vi gikk der opp langs elva opp til det første store fossefallet, hvor vi tok oss opp lia på sørsiden, fulgte lia videre til vi kunne krysse elva ovenfor fossefallet, og gikk tilbake i lia i skogen nedenfor Jørgenstugua tilbake til vegen der denne krysser Skolma. Det var gode undersøkelsesforhold for de fleste relevante organismegrupper på turen, inkludert markboende sopp.

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Området inngår i arbeidet med systematiske undersøkelser av bekkekløfter, et felles prosjekt i regi av Direktoratet for Naturforvaltning og NVE. Dette er første ledd i systematiske biologiske undersøkelser av spesielt prioriterte og biologisk viktigste skogtyper i Norge. I Oppland omfattet "bekkekløftprosjektet" 37 lokaliteter i 2007.

Arbeidsgrensene for undersøkelsesområdet var på forhånd grovt angitt av Fylkesmannen i Oppland i samarbeid med Direktoratet for Naturforvaltning. Dette omfattet i praksis de tre tidligere avgrensede naturtypelokalitetene i Skolmdalen, langs Medåa og langs Dokka mellom disse to lokalitetene.

Tidligere undersøkelser

Skolmdalen er tidligere registrert som en naturtype i forbindelse med Nordre Land kommune sin naturtypekartlegging (Naturbase nr BN 00028287): "Intakt bekkekløft som strekker seg fra bru ved riksvegen og ned til traktorvegen nede ved Skolmen. Skolmdalen er en bekkekløft preget av kompakt eldre barskog med innslag av gadd og læger. En del eldre lauvtrær forekommer, med bl.a. lønn nederst i kløfta. Flere fosser og stryk dominerer bekkeløpet og bidrar til høg luffuktighet. Tildels svært bratt, med steile dalsider. Sjeldne og rødlistede arter forekommer i betydelig antall i kløfta, eksempelvis huldregras, trådragg, duftskinn, pusledraugmose og sveipfellmose. Den direkte truede arten fakkeltvebladmose er påvist i Skolmdalen." Også langs hovedelva er det registrert en naturtype (Naturbase nr BN 00028265): "Elvekløft med barblandingskog i varierende alder." I tillegg kommer naturtypelokalitet langs Medåa (Naturbase nr BN 00028288): "Bekkekløft med middelaldret granskog. Lite død ved.."

Artskartet (2008) konkretiserer funnene noe mer, og gir også et innblikk i undersøkelsesomfanget. Det er tydeligvis Skolmdalen som har vært mest undersøkt, mens bare en registrering er dokumentert for hovedelva og Medåa (av Geir Gaarder

og Geir Høitomt 11.11.1999). I Skolmdalen er eldste kilder A. Landmark som bl.a. fant svartstarr og huldregras (NT) her 17.8.1892. R. E. Fridtz konstanterte samme arter 19.07.1906, og fant da i tillegg dvergjamne, fuglestarr og lodnebregne. Den 30.07.1983 var Jan Wesenberg her, og fant foruten huldregras også moskusurt. Naturbase bygger primært på nevnte tur i november 1999. Den 1.6.2000 så undersøkte Reidar Haugan lavfloraen i øvre deler av kløfta på sørsiden, og kunne da tilføye arter som dverggullnål, sukkernål, gubbeskjegg (NT), lodnevrenge, kort trolleskjegg (NT) og spikeskjegg (NT) til artslista herfra. Under besøket 11.11.1999 besøkte Geir Gaarder og Geir Høitomt også lisida ned mot hovedelva sør for Skolmdalen, og fant det bl.a. hodeskodelova (VU), mens de oppover langs Medåa påviste arter som barksoppen *Phlebia subcretacea*, mattestarr, huldregras (NT), rosenkjuke (NT) og trådrag (VU).

Beliggenhet

Skolmdalen-Medåa ligger i Nordre Land kommune, langs Dokka vel 5 km nord for Dokka sentrum.

Naturgrunnlag

Topografi

Undersøkelsesområdet omfatter to mindre sidekløfter til Dokka, samt det mellomliggende arealet. Disse faller bratt ned mot hovedelva fra de skogkledte høydepartiene i vest. Kløftene er trange (Medåa danner den trangeste og mest fuktige kløfta av de to) med en del bergvegger og begge har innslag av til dels ganske høye (over 10 meter) fossefall med tilhørende utvidelser (gryter) i nedkant. Det er svake tendenser til fosseenger ved fossen i Skolmdalen, og ved nedre foss i Medåa var det innslag av fosserøysamfunn av lav på grantrær. Elvene/bekkene er såpass små at de trolig er nesten tørre i nedbørfattige perioder på sommeren. Det mellomliggende partiet er ei bratt, mer jevn skogsli, dels med en del bergvegger i de bratteste partiene ned mot hovedelva.

Geologi

Det er en god del rik berggrunn i dette distriktet, men innenfor undersøkelsesområdet er det i hovedsak snakk om forholdsvis fattig kvartsitt (Nordgulen 1999). Disse ligger i bånd sammen med rikere kalkstein og skifer i distriktet, og det er ikke usannsynlig at det også er mindre innslag av bedre bergarter her. Ut fra observert flora og bergarter, så er det nok likevel overveiende kalkfattige til middels rike forhold.

Vegetasjonsgeografi

Vegetasjonseksjon: OC-Overgangsseksjon, vektasjonsone: sørboreal 100% (300 daa) .

Undersøkelsesområdet hører i all hovedsak til sørboreal vegetasjonssone (de høyestliggende partiene nærmer seg mellomboreal sone, mens lavestliggende har borenonemorale tendenser) og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Klima

De trange kløftene og østvendt hovedeksposisjon skaper ganske store og dels skarpe kontraster i lys- og fuktighetsforhold, særlig fra dalbunnen (som blir fuktig og skjermet mot mye lysinnstråling) og de sørvendte ryggene (som virker tørre og forholdsvis soleksponte).

Vegetasjon og treslagsfordeling

Vegetasjonstypene varierer noe. Rike typer i form av lågurtskog og høgstaudeskog er mest utbredt i Skolmdalen og øvre deler av ryggen mellom kløftene. Deler av ryggene og langs deler av Medåa er det mer noe fattigere blåbær-, småbregne- og barblendingsskog. Verken berggrunn eller artsmangfold gir store forventninger om kalkskog og tilhørende artsmangfold, selv om enkelte svake indikasjoner opptrer. I nedre deler av Skolmdalen er det også svake varmekjære trekk med bl.a. lind, spisslønn, sveipfellmose og vårerteknapp. Grana er dominerende treslag, selv om det også er innslag av furu, og denne lokalt er bestandsdannende. Lauvtrær opptrer spredt, men utgjør ikke noe markant eller viktig innslag i skogbildet, annet enn i yngre skog. Det er bare fragmentariske innslag av flommark med tilhørende vegetasjon.

Skogstruktur og påvirkning

Det er grunn til å anta at det har vært ei lengre skogsbrukshistorie i området, og at kontinuiteten i gamle og døde trær er ganske svak. Sparsom forekomst av biologisk gamle trær, morkne læger, og også sparsom forekomst av enkelte gammelkogstilknyttede arter (f.eks. knappenåslav) peker i denne retning. Ved utløpet av Skolmdalen i Dokkaelva er det også rester av gammel kulturmark, og mellom dalførene i øvre deler ligger et småbruk.

Det har vært så vidt litt hogst på nedsiden av sistnevnte småbruk i nyere tid, samt rydding langs kraftlinja som krysser Skolmdalen. Ellers har det ikke vært særlig aktivitet i området på noen ti-år. Trolig har det derimot vært bortimot flateavvirkninger enkelte steder ned mot Dokkaelva for en del år siden, der det nå står skog i optimalfase. For øvrig er det meste av skogen i aldersfase. Det er litt dødt trevirke flere steder, men ingen store konsentrasjoner (bortsett fra litt lokal opphopning i bekkeløpene) og det meste er ferskt til svakt nedbrutt.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjernelokalitetene i området Dokka v/Brudalen/Medåa/Skolmdalen. Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Skolmdalen

Naturtype: Bekkekløft og bergvegg - Bekkekløft
Naturtypeverdi: A

Hoh: 220-400 moh

Beskrivelsen er basert på eget feltarbeid 23.08.2007, sammen med Geir Høitomt, samt herbariebelegg og feltnotater.

Beliggenhet: Lokaliteten ligger langs Skolma nedenfor bygdevegen og ned mot Dokkaelva, noen km nord for Dokka. Den består av ei trang bekkekløft som avgrenses mot veg i vest/nordvest og annen skogsmark i sør og nord. I øst danner Dokkaelva grense.

Naturtyper: Det er snakk om ei ganske lita, men nokså typisk utformet bekkekløft. Elva har et par fossefall, inkludert et høyt der det er dannet ei større gryte i nedkant med bratte bergvegger inntil. Ved denne er det litt fosseeng, men ikke fosserøyksamfunn på trær. Det er også spredt med bergvegger flere steder langs elva. For øvrig har den enkelte kvaliteter knyttet til gammelskog. Viktige vegetasjonstyper er lågurtskog og høgstaudegranskog, men det er også en del fattigere blåbær-, småbregne- og dels bærlyngskog. I nedre deler er det svake tendenser til varmekjær lauvskog.

Påvirkning: Kløfta har nå stort sett skog i aldersfase. Nederst er det noe eldre optimalfase, og her krysser en nedlagt og forfallen ferdsselsveg elva. Det står også en bygning (husmannsplass) inne i skogen her på nedsiden av veien, som på sikt vil falle sammen. I øvre og midtre deler er det litt avfall o.l. som har kommet ned fra veien ovenfor. Ei kraftlinje krysser også kløfta ovenfor det største fossefallet. Det er jevnt med dødt trevirke i kløfta, men for det meste nokså ferskt til middels nedbrutt, og kontinuiteten i dødt trevirke har sannsynligvis bare vært svak.

Artsmangfold: Skolmdalen vurderes samlet sett som middels artsrik, men har forekomst av flere kravfulle og interessante arter. Gran er dominerende treslag, men på ryggen på nordsida er det også en del furu. I tillegg opptrer det sparsomt med lauvtrær som bjørk, rogn og selje, og også spredt med spisslønn er funnet i nedre deler. Ei lind ble også funnet nedenfor fossen. I feltsjiktet er stedvis god forekomst av huldregras (NT), både helt opp mot veien og nedenfor den største fossen, en interessant og typisk bekkekløftart. For øvrig kan nevnes eldre funn av fuglestarr fra kløfta og nyere funn av moskusurt. Under eget feltarbeid ble vårerteknapp påvist. Når det gjelder lav så opptrer typiske gammelskogstilknyttede arter som trådragg, gubbeskjegg (NT), sprikeskjegg (NT) og kort trollskjegg (NT) spredt, dels på trær og dels på bergvegger. Av mer utpregede bekkekløftarter som er det gjort et par funn av trådragg (VU) (særlig på berg, samt ett funn på rogn) og ett av hodeskoddelav (VU). Lungenever-samfunnet forekommer, men er ikke særlig godt utviklet, med enkeltfunn av grynfilltav, filthinnelav, grynvrenge og lodnevrenge, samt skrubbenever på bergvegg. Undersøkelser av Reidar Haugan i øvre deler av kløfta for et par år siden medførte at et par av de vanligste gammelskogstilknyttede knappenåslavene ble påvist (dverggullnål og sukkernål). Av andre skorpelav er det noe gammelgranlav og kattedotlav på gamle grantrær, samt at også vinflekklav på påvist. Mens lavfloraen er noe ordinær til å være ei kløft, så har den relativt sett større kvaliteter på mosesiden. Særlig gjelder det bekkekløftarten fakkeltvebladmose (VU) som opptrer i god bestand på fuktige læger langs elva fra nedkant av fossen og nedover (sannsynligvis også på en låg ovenfor fossen). Ellers er pusledraugmose funnet på flere læger, og på levende lauvtrær sveipfellmose. Rødmuslingmose ble funnet i blokkmark nedenfor fossen. Av sopp så er det gjort spredte funn av gammelskogsarter som piggbroddsopp, granstokk-kjuke, rosenkjuke (NT) og svartsonekjuke (NT). I tillegg ble i 2007 også hvitgul kjuke (CR) funnet på en granlåg nedenfor den store fossen. I lia ble det gjort ett funn av duftslørsopp, en noe kravfull granskogsart. Av fugl ble fossefall observert, samt svartspett hørt.

Verdisetting: Lokaliteten har verdisettes samlet sett som svært viktig (A). Det er snakk om ei ganske lita, men velutviklet bekkekløft der det samtidig er innslag av en del rødlistearter fra ulike grupper, inkludert enkelte sjeldne og truede arter.

Forslag til skjøtsel og hensyn: Naturverdiene bevares best ved å la kløfta få ligge i fred. Skogsdrift bør unngås i selve kløfta og det bør ikke flatehogges i kantsonene. Det bør ikke dumpes avfall i kløfta, og det bør om nødvendig settes inn fysiske tiltak for å unngå dette i framtida langs veien. Det er også viktig å beholde en stabilt god vannføring i elva.

2 Dokka vest for Brudalen

Naturtype: Bekkekløft og bergvegg - Bergvegg
Naturtypeverdi: B

Hoh: 210-300 moh

Beskrivelsen er basert på eget feltarbeid 23.08.2007, sammen med Geir Høitomt, samt herbariebelegg og feltnotater.

Beliggenhet: Lokaliteten ligger Dokkaelva mellom Skolmdalen og Medåa, noen km nord for Dokka. Den består av ei ganske bratt østvendt lise. Den avgrenses av Dokkaelva i øst og de to kløftmiljøene til Skolma og Medåa i nord og sør. I vest er det nokså diffus overgang mot mer ordinær lisedeskog.

Naturtyper: Den bratte lia har en del bergvegger og stedvis nokså glissen blandingsskog ned mot elva. Naturlig naturtypebetegnelse er nok bekkekløft, med utforming bergvegg. Vegetasjonen virker nokså fattig og preget av lite løsmasser og forholdsvis kalkfattig berggrunn. Den er ikke undersøkt spesielt grundig, men det er snakk om noe knauskog, bærlyng- og blåbærskog, trolig også litt lågurtskog.

Påvirkning: Skogen er mest i optimalfase, men også litt i aldersfase. Det er sparsomt med dødt trevirke og neppe kontinuitet i dette av særlig betydning.

Artsmangfold: Lokaliteten kan ikke sies å være særlig grundig undersøkt, men har i det minste forekomst av enkelte kravfulle berglevende lavararter. Dette omfatter både randkvistlav, praktlav (VU), hodeskoddelav (VU), sprikeskjegg (NT) og kort trollskjegg (NT). Alle er funnet sparsomt.

Verdisetting: Lokaliteten har verdisettes samlet sett som viktig (B). Miljøet er verken særlig artsrikt eller variert, men flere rødlistede arter forekommer her.

Forslag til skjøtsel og hensyn: Naturverdiene bevares best ved å la skogen få stå i fred. Skogsdrift bør unngås. En stabilt ganske god vannføring er muligens nødvendig for å bevare de fuktighetskrevende artene på sikt.

3 Medåa

Naturtype: Bekkekløft og bergvegg - Bekkekløft
Naturtypeverdi: A

Hoh: 210-380 moh

Beskrivelsen er basert på eget feltarbeid 23.08.2007, sammen med Geir Høitomt, samt herbariebelegg og feltnotater.

Beliggenhet: Lokaliteten ligger langs Medåa nedenfor bygdevegen og ned mot Dokkaelva, noen km nord for Dokka. Den består av ei trang bekkekløft som avgrenses mot veg i vest og annen skogsmark i sør og nord. I øst danner Dokkaelva grense.

Naturtyper: Det er snakk om ei ganske lita, men nokså typisk utformet bekkekløft. Elva har to større fossefall, der den nederste danner ei mindre gryte i nedkant med noe bergvegger inntil. Det er også innslag av bergvegger andre steder langs elva. For øvrig har den enkelte kvaliteter knyttet til gammelskog. Det er noe lågurtskog og høgstaudegranskog, men trolig mest blåbær- og småbregneskog, samt innslag

av bærlyngskog på sørvendte rygger.

Påvirkning: Kløfta har nå stort sett skog i aldersfase, selv om det også er innslag av eldre optimalfase, bl.a. i nedre deler på sørsida. Det er noe dødt trevirke i kløfta, men for det meste nok så ferskt til middels nedbrutt, og kontinuiteten i dødt trevirke har sannsynligvis bare vært svak. I nedre deler på nordsiden av elva er det også innslag av mer morkne læger.

Artsmangfold: Medåa er ikke spesielt artsrik, men har forekomst av flere kravfulle og interessante arter. Gran er dominerende treslag, men det er også innslag av furu bl.a. på den sørvendte ryggen. I tillegg opptrer det sparsomt med lauvtrær som bjørk og selje. I feltsjiktet er stedvis noe huldregras (NT) i nedre deler (men vesentlig mer sparsomt enn i Skolmdalen), en interessant og typisk bekkekjøftart. I tillegg er arter som mattestarr, krattfiol, rustjerneblom og firblad funnet. Når det gjelder lav så opptrer typiske gammelskogstilknyttede arter som sprikskjegg (NT) og kort trollskjegg (NT) spredt, dels på trær og dels på bergvegger. Av mer utpregede bekkekjøftarter som er det gjort et par funn av trådragg (VU) (både berg og gran). I tillegg var det svakt utviklet fosserøyksamfunn på grankvister nedenfor nedre foss, med arter som lungenever, stiftfylltav og vrengearter på 10-15 trær. Lungenever og Massalongia carneosa ble også funnet på berg og rogn i nedre deler. Av moser så har fakkeltvebladmose (VU) en god bestand på minst et dusin læger i nedre deler, nedenfor den største fossen. Der ble det også gjort ett funn av slektingen Scapania glaucocephala (DD), en sjelden art som tidligere bare har ett sikkert funn fra Norge (fra Troms) og som også er meget sjelden internasjonalt. Også pusledraugmose opptrer, samt at rødmsuslingmose ble funnet på en låg. På berg vokser bl.a. fleinljåmose og småstylte. Når det gjelder sopp, så ble det gjort spredte funn av gammelskogsarter som kjøttkjuke, rosenkjuke (NT) og svartsonekjuke (NT). I tillegg ble i 2007 også vedalgekølle (NT) funnet på to fuktige og morkne granlæger nedenfor den største fossen, en sjelden art på Østlandet. For øvrig ble franskbrødsopp funnet i lisdalen. En fossefall ble sett under befaringsa.

Verdisetting: Lokaliteten har verdisettes samlet sett som svært viktig (A). Det er snakk om ei ganske lita, men velutviklet bekkekjøft der det samtidig er innslag av en del rødlistearter fra ulike grupper, inkludert enkelte sjeldne rødlistearter.

Forslag til skjøtsel og hensyn: Naturverdiene bevares best ved å la kløfta få ligge i fred. Skogsdrift bør unngås i selve kløfta og det bør ikke flatehogges i kantsonene. Det er også viktig å beholde en stabilt god vannføring i elva.

Artsmangfold

Karplantefloraen er ikke spesielt artsrik, men inneholder enkelte interessante arter. Høgstaudearter som turt, tyrihjel, skogstjerneblom, trollurt, trollbær og stornesle er typiske. På tørrere partier blir det lågarter som markjordbær, hengaks, teiebær og dels liljekonvall og kantkonvall som kommer inn. Bekkekjøftarten huldregras (NT) opptrer i god bestand i Skolmdalen og finnes også langs nedre del av Medåa. Mindre vanlige og noe kravfulle skogsarter som fuglestarr, mattestarr og moskusurt er også påvist, samt noe varmekjære arter som spisslønn og vårerteknapp, samt ett funn av lind i Skolmdalen. Tilknyttet bergvegger er lodnebrege og smørbutikk funnet, og i det minste tidligere har ei fjellplante som svartstarr forekommet langs Skolma.

Av lav så er lungenever-samfunnet dårlig utviklet, med bare enkelte funn av skrubbenever, grynfylltav og vanlige vrengearter. Heller ikke blant knappeåslav virker området særlig interessant, da ingen rødlistearter påvist, bare enkelte av de svakere signalartene (dvergullnål og sukkernål). Av andre skorpelav forekommer litt gammelgranlav, kattefotlav og vinflekklav. Derimot er området middels godt utviklet når det gjelder busk- og bladlav knyttet til bergvegger (og dels trær), med flere funn av trådragg (VU), kort trollskjegg (NT), sprikskjegg (NT) og enkeltfunn av praktlav (VU) og hodeskoddellav (VU). Også gubbeskjegg (NT) forekommer som forventet.

I en større sammenheng er kvalitetene knyttet til mosefloraen antagelig mer interessant. Det gjelder særlig råtevedmoser, der det foruten pusledraugmose også er funnet de to bekkekjøftartene fakkeltvebladmose (VU) og Scapania glaucocephala (DD) (sistnevnte langsåa). For fakkeltvebladmose er det snakk om en av de største kjente populasjonene i Norge, og den siste arten har bare ett annet sikkert funn i Norge (i Troms), samtidig som den har få andre funn i Europa. For øvrig kan nevnes funn av sveipfellmose fra Skolmdalen, en sørlig art som primært er knyttet til edellauvskog og som tidligere stod på den nasjonale rødlista.

Når det gjelder sopp så opptrer spredt typiske vedboende arter knyttet til gammel granskog som rosenkjuke (NT), svartsonekjuke (NT) og duftskinn (NT). I tillegg er det gjort ett funn av hvitgul kjuke (CR) i Skolmdalen, en art som er meget sjelden i Europa (og med flest funn i Norge). Marklevende sopp må sies å være dårlig undersøkt, men har heller trolig ikke særlig stort potensial. En svak signalart på rikere lågurtskog er påvist.

Fossefall hekker sannsynligvis i kløftene.

*Tabell: Artsfunn i Dokka v/Brudalen/Medåa/Skolmdalen. Kolonnen **Totalt antall av art** summerer opp antall funn innenfor området. 0 betyr at artsfunnet ikke er tallfestet, men begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt. Det store tallet i kolonnen **Funnet i kjerneområde** henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. 0 betyr tekstlig kvantifisering. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.*

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerneområde (nr)
	Parmeliella triptophylla			15	15
Grasfamilien	Cinna latifolia	Huldregras	NT		
Bladmoser	Dicranodontium denudatum	Fleinljåmose		4	4
Bladmoser	Neckera pennata	Svøpfellmose		4	4
Levermoser	Anastrophyllum hellerianum	Pusledraugmose		12	12
Levermoser	Scapania apiculata	Fakkeltvebladmose	VU	52	52
Moser	Scapania glaucocephala		DD	4	4
Busk- og bladlav	Alectoria sarmentosa	Gubbeskjegg	NT		

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerneområde (nr)
	<i>Bryoria bicolor</i>	Kort trollskjegg	NT	16	16
	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	Sprikeskjegg	NT	8	8
	<i>Cetrelia olivetorum</i>	Praktlav	VU	4	4
	<i>Hypogymnia vittata</i>	Randkvistlav			
	<i>Lobaria pulmonaria</i>	Lungenever		20	20
	<i>Lobaria scrobiculata</i>	Skrubbenever			
	<i>Menegazzia terebrata</i>	Hodeskoddelav	VU	8	8
	<i>Pannaria conoplea</i>	Grynfilllav			
	<i>Parmeliella triptophylla</i>	Stiffiltlav		5	5
	<i>Ramalina thrausta</i>	Trådragg	VU	12	12
Skorpelav	<i>Arthonia leucopellaea</i>	Kattefotlav			
	<i>Arthonia vinosa</i>	Vinflekklav			
	<i>Lecanactis abietina</i>	Gammelgranlav			
Sopp markboende	<i>Cortinarius percomis</i>	Duftslørsopp		4	4
Sopp vedboende	<i>Anomoporia albolutescens</i>	Hvitgul kjuke	CR	4	4
	<i>Asterodon ferruginosus</i>	Piggbroddsopp		4	4
	<i>Cystostereum murrayii</i>	Duftskinn	NT	4	4
	<i>Fomitopsis rosea</i>	Rosenkjuke	NT	16	16
	<i>Leptoporus mollis</i>	Kjøttkjuke		4	4
	<i>Multiclavula mucida</i>	Vedalgekølle	NT	8	8
	<i>Phellinus chrysoloma</i>	Granstokkjuke		4	4
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Svartsonekjuke	NT	12	12
	<i>Phlebia subcretacea</i>			4	4
	<i>Skeletocutis kuehneri</i>		NT	4	4

Avgrensning og arrondering

Undersøkellesområdet avgrenses skarpt mot Dokkaelva mot øst, men det er grunn til å påpeke at det finnes intakt eldre, men ikke nærmere undersøkt skog også på østsiden av elva på denne strekningen. Mot vest er bygdevegen delvis brukt som grense, selv om det langs Skolma også er preg av delvis intakt kløft på oversiden av vege. Her danner samtidig kulturmark inntil Jørgenstugua ei grense (og dels yngre skog nedenfor bruket). Mot nord er det dels vege og dels kulturmark mot Skolmen som danner ei nokså klar grense. I sør er det naturlig å bruke kanten av kløfta til Medåa som ei noe diffus grense.

Andre inngrep

Tilknyttet kulturmarksrestene der Skolmdalen kommer ut i Dokkaelva er det rester av en gammel ferdselsveg som gror igjen, og et bolighus som står til nedfalls. Dokkaelva er for øvrig regulert med sterkt redusert vannføring på strekningen forbi lokaliteten. Fra bygdevegen har det blitt dumpet litt avfall ned i Skolmdalen tidligere. Bl.a. ble huldregras her funnet voksende inne i et gammel kjøleskap! Omfanget er redusert eller har omtrent opphørt i de seinere årene.

Vurdering og verdsetting

Skolmdalen og Medåa er to ganske små, men nokså velutviklede kløfter dominert av granskog. Blant annet har de innslag av flere fossefall, inkludert et par av litt størrelse. Området er noe preget av inngrep, men dette har bare hatt et marginalt omfang i nyere tid. Reguleringen av Dokkaelva representerer et nyere negativt inngrep, som kan påvirke miljøene mellom de to sidekløftene negativt, men neppe i særlig grad selve kløftmiljøene. Kvaliteten til området er særlig knyttet til de fuktige miljøene i kløftene, og det er spesielt elementer som bergvegger og fuktige læger som er av interesse. En del rødlistearter er påvist på disse, inkludert enkelte internasjonalt sjeldne arter. Samlet sett vurderes området å være ganske godt representativt for de litt rikere grandominerte kløftene i sørboreal sone i regionen.

Skolmdalen og Medåa inneholder enkelte skogtyper som er framhevet i mangelanalyser for skogvern i Norge (Fremstad m.fl. 2002, 2003). De fanger ganske godt opp bekkeløfter, mens andre typer som rik lågurtskog og høgstaudekog er dårligere utviklet. Etter den nye verdiskalaen for bekkeløfter vurderes denne lokaliteten som regionalt til nasjonalt verdifullt for bevaring av biologisk mangfold, tilsvarende tallverdi 4.

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Dokka v/Brudalen/Medåa/Skolmdalen. Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fraværende/ ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for for verdisetting i metodekapittelet. Forkortelser; UR = urørthet, DVM = død ved mengde, DVK = død ved kontinuitet, GB = gamle bartær, GL = gamle løvtrær, GE = gamle edelløvtrær, TF = treslagsfordeling, VA = Variasjon, TVA = treslagsvariasjon, VVA = vegetasjonsvariasjon, RI = rikhet, AM = arter, ST = størrelse, AR = arondering, FOR = Fosserøyk. For kjerneområder er kun variasjon vurdert som en kombinasjon av topografi og vegetasjon. For området samlet er det delt i to ulike vurderinger.

Kjerneområde	UR	DVM	DVK	GB	GL	GE	TF	VA	TVA	VVA	RI	AM	ST	AR	FOR	Samlet verdi
1 Skolmdalen	**	**	*	**	*	*	**	***	—	-	***	***	-	-	-	***
2 Dokka vest for Brudalen	*	*	0	**	*	—	**	**	—	-	*	**	-	-	-	**
3 Medåa	**	**	*	**	*	—	**	***	—	-	**	***	-	-	-	***
Totalt for Dokka v/ Brudalen/Medåa/ Skolmdalen	**	*	*	*	*	0	**		**	***	**	**	**	**	*	4

Referanser

Artsdatabanken & GBIF Norge, internett. <http://artskart.artsdatabanken.no/>

Direktoratet for naturforvaltning, internett. <http://dnweb12.dirnat.no/nbinnsyn/>

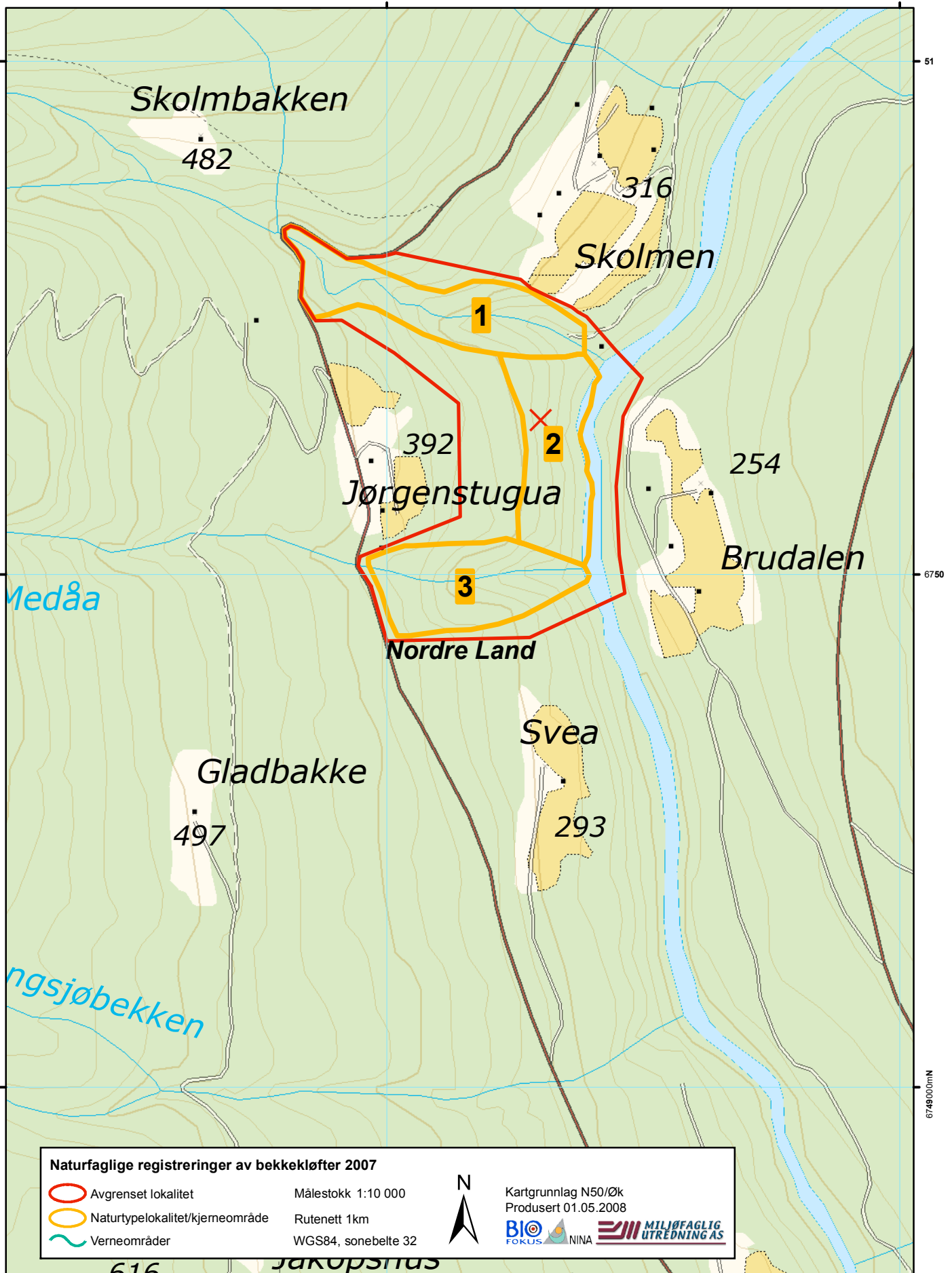
Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H. & Branderud, T. E. 2003. Liste over prioriterte mangler ved skogvernet. - NINA oppdragsmelding 769. 9pp.

Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H. og Brandrud, T.E., 2002. Evaluering av skogvernet i Norge. Fagrapport 54, NINA. 146 s.

Moen, A., 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss, 199 s.

Nordgulen, Ø. 1999. Geologisk kart over Norge, berggrunnskart Hamar 1:250 000. Norges Geologiske Undersøkelse.

Dokka v/Brudalen/Medåa/Skolmdalen (Nordre Land, Oppland).

556000mE

557000mE

Bilder fra området Dokka v/Brudalen/Medåa/Skolmdalen

Det øvre fossefallet i Skolmdalen. Foto: Geir Gaarder

Hvitgul kjuke (CR) på granlåg i Skolmdalen. Foto: Geir Gaarder

Fuktig granlåg over nedre deler av Medåa. Vokseplass for fakkeltvebladmose (VU). Foto: Geir Gaarder

Parti på nedsiden av den største fossen i Skolmdalen. Geir Høitomt står her i et sideskår med noen granlæger, der det vokser fakkeltvebladmose på disse. Foto: Geir Gaarder